

ویژه نامه روز ششم نوامبر (۱۵ آبان):

روز بین المللی پیشگیری از تخریب محیط زیست در جنگها و مناقشات مسلحه

فارسی

کوردی

ویژه نامه خبری - زیست محیطی چیا، سال اول، شماره ۴
آبان ۱۳۸۷

مصاحبه

اختصاصی چیا با
دکتر بازیزید
مردوخی

به نام خالق طبیعت

جمع‌عومی سازمان ملل متحد برای نخستین بار در سال ۲۰۰۱ با تصویب قطعنامه‌ای روز ششم نوامبر هر سال (۱۵ آبان) را به عنوان روز بین المللی پیشگیری از تخریب محیط زیست در جنگها و مناقشات مسلحه نامگذاری کرد که هدف از نامگذاری این روز جلب توجه افکار عمومی و سازمان‌ها و ارگان‌های بین المللی به آثار زیان‌بار جنگ بر تخریب طولانی مدت محیط زیست، اکوسیستم‌ها و منابع طبیعی بود، آثاری که فراتر از مرزهای دولتهاست درگیر جنگ حرکت می‌کند و نه تنها نسل فعلی بلکه نسلهای آینده را نیز تحت تأثیر خطرات زیان‌بار خود قرار می‌دهد. در حال حاضر نیز جنگهای بسیاری به اسم صلح و برقاری امنیت در مناطق مختلف جهان برپاست که این جنگها صرف نظر از تلفات انسانی، نابودی عرصه‌های زیست محیطی را نیز در پی دارند. هر چقدر توجیه شود که جنگ از قوانین مقرر سازمان‌های جهانی پیروی می‌کند و احترام غیرقابل وصفی را برای جنگجویان و غیرنظمیان دارد، به همان سان در عرض چند دقیقه می‌تواند هر آنچه که نسلهای بشر به عنوان احترام به کرامت انسانی و محیط زیست به دست آورده است را نابود کند که در بیشتر موارد چنین خساراتی غیرقابل اجتناب و جبران است. طرفین درگیر در عملیات خصم‌مانه مسؤولیت دارند تا قوانین و تواقوهای بین المللی مانند کنوانسیونهای ژنو را که بر رفتار جنگی حاکم است مورد ملاحظه قرار دهند. برخی از این مقررات مانند ممانعت از نابودی تعهدی زمینهای کشاورزی یک تأکید زیست محیطی را در خود دارند، اما تا حد زیادی نتایج زیست محیطی جنگ توسط مقررات فعلی نادیده گرفته شده است؛ لذا لازم می‌نماید تا تواقوهای بین المللی درباره جنگ و مناقشه مسلحه به منظور تضمین پوشش خسارات تعهدی و غیرتعهدی وارد به محیط زیست، تحت ارزیابی‌های دقیق و نوبتی قرار گیرند.

نقش طبیعت در گندول بیمامدی‌های دامی

دکتر مسعود مصطفوی سلطانی

همانطور که می‌دانیم، امر روزه حفظ طبیعت و متسافانه شاهد نابودی و انقراض آنها هستیم. در این نگهداری از آن به یک امر جهانی تبدیل شده است و راستا باید اشاره کنم که صدور مجوز شکار عامل بسیار تک نک افراد جامعه در قبال آن مستول هستند. مهمی در نابودی پرندگان و حیوانات حیات وحش و جنگل یکی از حلقة‌های اصلی زنجیره غذایی است و در نتیجه نابودی طبیعت است. با نهایت تأسف باید تخریب و نابودی آن چه سا در بسیاری از موارد غیر خاطر نشان سازم، در بین این افراد گاهی معلمینی هم دیده می‌شوند. در همینجا از مستولین ذیربطة قابل جبران بوده و نه تنها زندگی انسانی بلکه زندگی دام‌ها را نیز با خطری جدی مواجه می‌کند.

طبیعت یعنی تمام آنچه که در روی کره زمین وجود دارد با تمام اجزاء آن مثل اعضای بدن آدمی است. مهتم چاره‌ای بیندیشند. از طرفی نیز تخریب و نابودی که نقص در هر اندام، بدن را فلنج خواهد کرد و مدیریت زیست محیطی یعنی فرایند تضمیم گیری در راستای تنظیم آن دسته از فعالیت‌های بشری که بر درست و علمی، بیماری‌هایی را برای جامعه و محیط زیست به همراه دارد که باید با ترویج و برنامه‌ریزی قابل تحمل محیط زیست برای توسعه بشری مختلف نگردد. در اصل پنجاه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران حفظ محیط زیست وظیفه همه محسوب شده و

تمام مردم و ادارات در قبال آن باید احساس مسئولیت کنند که متسافانه این چنین نیست. در این بیماری (زه ردویی): این بیماری ناشی از نیش که می‌باشد که در طبیعت و کوهستان‌های مریوان به وضوح مقاله بنده به عنوان یک دامپزشک طی تجربه ۱۱ ساله دیده می‌شود، که کوت‌های متنوع دارند و بسیاری در امر درمانی به بیماری‌هایی اشاره می‌کنم که از این گونه‌ها ناقل این بیماری هستند. بیماری ناشی از مستقیماً با تخریب و نابودی محیط زیست ارتباط دارد. قبل از آن باید اشاره کنم که امر روزه در جهان یک نوع تک یاخته است که باعث از بین رفتن خون می‌باشد که در میزان می‌شود و در صورت دیر در مان شدن، دام می‌میزان می‌شود و در صورت دیر که از این سوم شیمیابی استفاده شود؛ چون سوم را تلف خواهد کرد. بیماری بازیزیز نیز در گوسفند و بز دیده می‌شود که سالانه خسارات زیادی را به همین مبارزه علیه آفات کشاورزی به سوی می‌رود که کمتر از سوم شیمیابی استفاده شود؛ چون سوم شیمیابی به راحتی از طبیعت و مواد غذایی زدوده نخواهد شد. بنابراین مبارزه بیولوژیک (کنترل آفات

بدون ضربه زدن به طبیعت) سر لوحه کار کشورهای پیشرفته جهان است. از طرفی استفاده زیاد و بسیاری از طریق که به انسان منتقل می‌شود و متسافانه در چهار منطقه مختلف مریوان تلفات گرفته است.

۳- سون زدگی گندم، جو و انواع آفتهای دیگر از جهش‌های ژنتیکی غیر قابل کنترل می‌شود. هجوم سنگینی به کشاورزان و اقتصاد آنها وارد خواهد کرد و آفات از قبیل ملغ، لار و حشرات هر ساله خسارات زیادی به جنگل‌ها و محصولات کشاورزی وارد می‌گردند. آورند که مستقیماً با شکار و نابودی پرندگان در ارتباط است. زیرا تنها پرندگان وحشی موجود در این طبیعت می‌توانند آفات را از بین بیرون رسانند و آن را معرفه الرسمی همچشم با هورواری از ادامه در صفحه ۲

بازسی گیری ۵/۴ هکتار از اراضی ملی
 بنا بر اضهارات مظفر فتاحی رئیس اداره منابع طبیعی شهرستان مریوان، ۴/۵ هکتار از اراضی ملی روستاهای حسن آله و تاز آباد مریوان باز پس گرفته شدند. وی افزود: افرادی به بهانه هایی، پوشش جنگلی آن ناحیه را تخریب کرده و با توجه به نزدیکی این مناطق با شهر، قصد تغیر کاربری آن را داشتند اما خوشبختانه توسط عوامل اداره منابع طبیعی شناسایی و به اراضی ملی باز گردانده شدند. وی همچنین از دستگیری چندین مختلف که از انتقال ییش از یک تن زغال تهیه شده از چاله های زغال روستای (ره شدی) را داشتند، سخن گفت و از کشف و ضبط ییش از ۵ تریلر از بهترین چوب جنگل های روستای دویسه خبر داد.

ادامه مطلب نقش طبیعت در کنترل...

حشرات را کنترل می کنند؛ بدون اینکه سمی را وارد طبیعت کرده باشیم. همچنین خرس، عاشق خوردن سن گندم است، سن گندم برای زمستان گذرانی به ارتفاعات پناه می برد و خرس ها آنها را کنترل خواهند کرد، همار نیز در کنترل موش که عامل بیماری کشنده طاعون است بسیار مهارت دارد. و ۴- بیماری عضله سفید یا از پا افتادگی بر ها که نام محلی آن (گووتی) می باشد. ناشی از کمبود ویتامین E و عنصر سلینیم در علوفه دام است.

این دو مواد به شدت در آب محلول بوده و از دسترس گیاه خارج می شود. به دلایلی جون آتش، چرای سی رویه مرتع، کندن بوته های گیاهی و ... مرتع از بین رفته و به طبع آن سیل در منطقه زیاد می شود (که بررسی آثار تخریبی سیل نیز به این معضل باید افزوده شود) و مواد مذکور از دسترس گیاه خارج می شود. و دامی که از آن مرتع استفاده می کند دچار کمبود شده و در نهایت در بر سر متوال شده از آن دام به صورت بیماری E.seln.dl یا بیماری عضله سفید ظهور می کند و سالانه خسارات زیادی به دامداری منطقه وارد می کند. ۵- کمبود ید که در انسان بیماری گوواتر را ایجاد می کند نیز در بعضی حالات چنین روندی را دارد یعنی در چشممه ی کوهستان هایی که پوشش گیاهی مناسبی ندارند، بد کمتری دارد که اثرات آن در روستا هایی که آب آشامیدنی آنها از ارتفاعات تامین می شود قابل بررسی است . البته مطالعه و بررسی بیماری های ناشی از تخریب طبیعت، وسعت و گستردگی بسیاری دارد که از حوصله ی این مقاله و علم ناقص این جانب خارج می باشد.

احداث غیراصولی جاده شهید کلاتری، افزایش میزان

شوری آب این دریاچه و رسیدن آن به حد فوق اشباع،

مهمنرین اقدام برای حفظ محیط زیست در

۵ سال گذشته

به گزارش گروه زیست محیطی خانواده سبز، مجمع تشخیص مصلحت نظام قانونی را تصویب کرد که کارشناسان از آن به عنوان مهمترین اقدام برای حفظ محیط زیست در ۵۰ سال گذشته نام می برند. براساس این مصوبه همه اراضی طبیعی تصرف شده قبل و بعد از سال ۱۳۶۵ تحت هر عنوانی که واگذار یا تصرف شده باشد، حتی آنها که از سالها پیش تحت عنوان تعاونی های مسکن مورد ساخت و ساز قرار گرفته اند به وضعیت سابق باز گردانده می شوند. این مصوبه اخراج برای اجراء دستگاه های ذی ربط ابلاغ شده است. در این زمینه مدیر کل محیط زیست استان تهران افزود که براساس اصلاحیه ماده ۳۳ قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مرتع، و آین نامه ای که به تصویب مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است، کلیه اراضی واگذار شده به اشخاص حقیقی و حقوقی، شرکت های تعاونی مسکن و دستگاه های دولتی چنانچه در زمان واگذاری داخل محدوده مناطق تحت مدیریت سازمان حفاظت محیط زیست اعم از پارک و حش با مناطق حفاظت شده قرار داشته است حتی اگر برای آنها سند قطعی هم صادر شده باشد، استناد صادره باطل و زمین های مورد نظر باید به محیط زیست باز گردانده شود.

بی خانمانی زبور ها بر اثر امواج موبایل

محققان اعلام کردند که انرژی ها و میدان های الکترونیکی و مغناطیسی دست ساز بشر بر روی گونه های مختلف زیستی تاثیر منفی و مخرب دارند. بر اساس کشاورزی همراه با اجرای طرح های توسعه کشاورزی ارومیه در آذربایجان غربی افزود: تجربیات جهانی نشان می دهد که پایداری تالاب ها در درجه اول به میزان مشارکت جوامع محلی در مدیریت آنها بستگی دارد و در این راستا جوامع محلی باید در حفاظت و مدیریت دریاچه و تالاب های اقماری آن دخیل باشند. وی افزود: افزایش بهره برداری از آب و استفاده از مواد شیمیایی در باعث کاهش کمیت و کیفیت آب ورودی به دریاچه و تالاب های اقماری آن می شود. نجار با اشاره به بخشی نگری که در گذشته در خصوص مسایل زیست محیطی وجود داشت، اظهار داشت که نگاه به محیط زیست باید تمام ابعاد قضیه را در نظر گرفته و یک نگاه فرا بخشی و جهانی داشته باشد. استاندار کردستان با بیان اینکه دریاچه ارومیه نگین آذربایجان غربی است، افزود که تالاب خانمان شدن بسیاری از گونه های جانوران مانند زبورها و پرنده ها شده و در نهایت منجر به مرگ آنها شوند.

هشدار جدی سازمان محیط زیست به خشک شدن

دریاچه ارومیه یکی از زیستگاه های طبیعی آذربایجان غربی در آستانه خشک شدن است. این دریاچه به دلیل نگین کردستان نیز مانند دریاچه ارومیه در معرض تابودی می باشد. وی در ادامه بیان داشت: ۱۰ ایالات شرایط جغرافیایی خاص خود به همراه رودخانه ها و دشت ها در محدوده ای به نام پارک ملی دریاچه ارومیه زریبار مراحل ثبت در کتوانسیون رامسر را طی می کند و پارک ملی ایران است که وسعت آن تماماً عرصه آبی این در حالی است که این دریاچه زخم های فراوانی در طول جنگ های تحریلی به خود دیده و نیز در حال است. تداوم ییش از هفت سال خشکسالی، احداث بیش از ۲ سد مخزنی و انحرافی در حوزه آبریز دریاچه و حاضر هر روز محدوده دریاچه تنگ تر می شود.

مصاحبه اختصاصی چیا با دکتر بایزید مردوخی

تعجب آور باشد که در کشور سوئد به بچه مدرسه ای ها آموزش مین می دهنده که مین را بشناسند در حالی که در این مناطق جنگی وجود ندارد و حتی در طول ۵۰-۶۰ سال اخیر نیز شاهد هیچ گونه جنگی نبوده ایم، اما آنها این آموزش ها را دارند. ولی مسافانه در ایران این کار تازه در حال شروع است. در این کشور هیچ کس ضد بشر نیست و تلاش زیاد شده که از طریق مدارس آموزش صورت گیرد، اما مسافانه به علت حاکم بودن بورکراسی (کاغذ بازی) بر سیستم آموزشی این مشکلات چند برابر می شود. به عنوان مثال، اگر فرد غیر معلمی بیاید و به داشت آموزان آموزش خطرات مین را بدهد و آنها را از این خطرات آگاه سازد، همکاری زیادی با او نمی شود. و اگر به نیرو های نظامی ارتش و سپاه هم اجازه نمی توان معلمان و داشت آموزان داده شود، با این روش می توان از بسیاری از خسارات های اجتماعی، روانی و اقتصادی مین جلوگیری کرد.

همان گونه که می دانید دولت ها مشکلات و مخارج زیادی دارند. و ممکن است اعتبارات زیادی هم اختصاص دهنده، اما آنگونه که لازم است کارها یشان پیش نمی روید. بنابراین مین ها در جای خود باقی می مانند، اگر هم با تمام قدرت و با تمام بودجه ای ایران اقدام به مین رویی شود، هیچ کس نمی تواند تضمین کند که مثلاً تا ۷۵٪ یک منطقه خالی از مین است. حتی در میادین نفتی جنوب مانند: آزادگان و.... که جزو مناطق غنی نفت و گاز ایران می باشد، اولین کار سرمایه گذاران خارجی و داخلی، گرفتن ضمانتی است که در این میادین، مین وجود نداشته باشد. به همین دلیل شرکت های خصوصی زیادی در ایران برای مین رویی شکل گرفته اند. اما در بعضی جاهای مانند کوهستان های ما پروره ای اجرانمی شود تا با این دقت مین رویی صورت گیرد. بدین علت این مثال را آوردم که حتی در سورد مین رویی، در این مناطق نفتی، بنابر نظر متخصصین نمی توان ضمانت ۹۰٪ بر نبود مین داد.

چیا- شاید در کردستان در مقایسه با مناطق نفتی جنوب، این حجم سرمایه گذاری آنچنان سود آور نباشد، اما در کردستان می توان بسروری توریسم، کشاورزی و یا دامپروری سرمایه گذاری نموده و از لحاظ اقتصادی هم بسیار سود آور باشد، پس مشکل چیست؟

در مناطق نفتی تعدادی سرمایه گذار بین المللی حاضر به سرمایه گذاری شده اند و این سرمایه گذاری محیطی

کار در این زمین ها بسیار بالا و ریسک پذیر است. مسافانه در کردستان دو نوع خسارت در رابطه با مین وجود دارد؛ اولی به جنگ ایران و عراق بر می گردد که در نقاط مرزی تا شعاعی معین به دلیل جنگ و وجود دشمن مین گذاری شده است. قاعده ای اگر جنگ بین دو ارتش باشد طبق قوانین بین المللی بعد از جنگ این دو کشور باید نقاط مین گذاری شده را به یکدیگر بدهند اما ظاهرا این نقشه ها تا کنون به ایران تحویل داده نشده اند، جدیداً قراردادهایی در رابطه با تحویل این نقشه ها انجام شده اما دیگر بعضی از این نقشه ها از خاصیت افتاده اند چونکه از آن تاریخ تا کنون ۲۰ سال گذشته، که در این ۲۰ سال با توجه به تغییرات و دگرگونی هایی که در محیط زیست به وجود آمده اند قطعاً این نقشه ها اکنون دقیق نیستند. باران، برف، حرکت زمین و غیره باعث جابجایی این مین ها شده و جایشان تغییر کرده و فوق العاده کشف آنها مشکل است. دسته دوم مین های کوچکی هستند که در استان های کردستان، کرمانشاه، و آذربایجان غربی وجود دارند که عمدها نیز، نه در نقاط مرزی، بلکه در نواحی داخلی این استان ها هستند. این مین های کوچک در جنگ فرا مرزی کمتر استفاده می شوند بلکه بیشتر برای داخل مرزها مورد استفاده قرار می گیرد، بدیهی است که در آن زمان ها می بایست پاسگاه ها و پادگان ها حفاظت شوند و برای حفاظت آنها از این مین ها استفاده می شد اما بعد از تخلیه این پاسگاه ها این مین ها از بین برده نشدن مثلاً در نوروز امسال جوانی که اکنون در اینجا نیز حاضر است (اشارة به فردی که در مراسم بود) در روستای صلووات آباد بروی مین رفت و پایی چپ خود را از دست داد، صلووات آباد نه مرز است و نه چیز دیگر. این ها همه ایجاد مستویت می کنند هم برای مردم، هم برای جامعه مدنی و هم برای دولت. این ۳ گروه باید به هم کمک کنند تا این مین ها جمع آوری و از بین برده شوند.

چیا- عملی توین اقدام برای کاهش خطرات اقتصادی مین چیست؟ شاید اولین پاسخ خنثی سازی این مین ها باشد اما این گونه که پیداست این فرایند به کندی در حال پیشروعی است اما غیر از این آیا راه عملی دیگری نیز وجود دارد؟

عملی ترین راه که ثابت شده و جواب داده شاید در دنیا کنون ده ها میلیارد دلار مخصوصاً در دنیای غرب برای آن هزینه شده باشد، مسئله آموزشی است. شاید کشت که مردم می توانند در آن کشاورزی کنند (دیم یا آبی) به صورت غیر کاربردی در می آیند یعنی خطر

خوانندگان گرامی مصاحبه ذیل در تاریخ ۸۷/۳/۲۳ در حاشیه برنامه (من و مین) که به همت موسسه پیشگامان ماف در سنتنج برگزار شد، صورت پذیرفت. دکتر بایزید مردوخی بی تردید یکی از صاحب نظران عرصه توسعه اقتصادی و صنعتی کشور است. وی سالیان دراز در سازمان مدیریت و برنامه ریزی حضور داشت و یکی از فعالان برنامه های اول تا چهارم توسعه کشور بود، همچنین از سوابق ایشان می توان از عضویت هیئت امنای حساب ذخیره ارزی ایران و تدریس در دانشگاه های کشور نام برد. وی از فرزندان پاک و فهیم کردستان و متولد شهر سنتنج است. در اینجا بر خود لازم می دانیم از آقای عدنان حسینی که زمینه ایجاد این مصاحبه را فراهم نمودند، نهایت تشکر و قدردانی را داشته باشیم.

چیا- بزرگترین خطری که مین از نظر اقتصادی بر گردستان می گذارد چیست؟

خطرات مین در کردستان تفاوتی با خطرات مین در دیگر نقاط ایران یا جهان ندارد اما اگر بایم و بر روی این خطرات ریزتر نگاه کنیم هم برای کردستان و هم برای دیگر نقاط مصدق دارد، عمدۀ تاثیراتی که مین بر جای می گذارد بر روی محیط زیست است. یعنی اگر ما در مورد جزئیات محیط زیست بحث کنیم ممکن است بتوانیم بخش به بخش، تحلیل اقتصادی جدا گانه ای ارائه دهیم اما اگر به طور کلی نگاه کنیم جدای از تاثیرات مین بر روی محیط زیست و خسارات بسیاری را که بر روی زندگی مردم دارد هیچ کس نمی تواند انکار کند. اگر بخواهیم این خسارات را طبقه بنده کنیم که تاثیر مین بر محیط زیست و خسارات مردمی دامدار و کشاورز هستند و آن چند صد هزار هکتاری که در استان کردستان یا به طور کلی در ۵ استان (آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه، ایلام، خوزستان) مین گذاری هستند تاثیر سنگینی بر کشاورزی بر جای می گذارند. چون اگر دقت کنیم تمام مردم آن مناطق کشاورز هستند و در آمد اصلی آنها یا از دامپروری است یا از کشت و زرع. تاثیر مین بر کشاورزی به این صورت است که قسمتی از سطح زیر کشت که مردم می توانند در آن کشاورزی کنند (دیم یا آبی) به صورت غیر کاربردی در می آیند یعنی خطر

گازهای گلخانه‌ای، بخارآب، لکه‌های خورشید و پرواز هوا پیمایه‌ای بند پرواز اشاره کرد با تخریب تدریجی لایه ازن کره زمین در معرض دریافت اشعه ماده و راه‌بنفس خواهد بود. که در نتیجه آن سرطان پوست، بیماری‌های چشمی و آب مروارید و تضعیف سیستم ایمنی بدن بر روی انسانها، تاثیر بر اکوسیستم آبی و کاهش تعداد ماهیها، تاثیر بر روی حلقه زنجیره غذایی تاثیر بر اکوسیستم خشکی و کاهش بازده و کیفیت محصولات کشاورزی از جمله غلات می‌باشد. اگر تخریب لایه ازن ادامه یابد سلامتی تمام موجودات زنده به خطر می‌افتد. در این مقاله عوامل تخریب لایه ازن و خسارات ناشی از تخریب لایه به طور مختصر بیان شده است. و در انتها پیشنهاداتی برای جلوگیری از تخریب لایه ازن ارایه شده است.

مقدمه:

پدیده آمدن ازن در اتمسفر در دو سطح صورت می‌گیرد: در استرا توسفور (stratosphere) که حد فاصل ۱۵-۵ کیلو متری بالای زمین قرار دارد و در تروپوسفر (troposphere) که بخش پایینی اتمسفرتا ۱۵ کیلو متر بالای زمین قرار است. ازن از ماهیتی گازی اطراف زمین را احاطه کرده است، تجمع می‌یابد. لایه ازن در حقیقت پوششی است که منع دی اکسید کربن از دسترس انسان و پوشش گیاهی ضریب دارد. فتوسترن گیاهان و منبع اکسیژن برای تنفس می‌باشد. همچنین، نیتروژن گیاهان مولد آمونیاک را برابر ترکیبات نیتروژن دار و انتقال آب از اقیانوس به خشکی را ممکن می‌سازد. تجمع ازن در سطح پایینی اتمسفر، تروپوسفر بدیده نا مطلوبی است زیرا وجود ازن در لایه برای سلامت انسان و پوشش گیاهی ضریب دارد. فرآیند تشکیل با ران اسیدی دخالت می‌کند.

در اکتبر ۱۹۹۳ ازن موجود در ۲۰-۱۲ کیلو متری زمین بکلی ناپدید شد. بزرگترین و شدیدترین سوراخ ازن در سال ۱۹۹۴ رخ داد و در سال ۱۹۹۶ تخریب ازن موجود در ۳۵-۴۵ کیلو متری زمین کم شده است. نازک تر شدن لایه ازن از این نظر اهمیت دارد که بدین ترتیب اشعه ماده‌بنفس بیشتری امکان عبور از لایه را پیدا می‌کند و همچنین نور خورشید بیشتری به زمین می‌رسد. وارد شدن اشعه ما وراء بنفس اضافی مشکلات متعددی را به همراه دارد.

عوامل تخریب لایه ازن:

- گازهای CFC و تخریب لایه ازن:

جنبه اصلی خسارت این است که چقدر از تولید کشاورزی، دامپروری و ارزش حمل و نقل کاهش می‌یابد؟ اما چون فاقد آمار قابل اعتمادی هستیم به فرضیات ختم می‌شود، به عنوان مثال اگر از من پرسید با توجه به وسعت کردستان که ۲۷۰۰۰ کیلو متر مربع است، حساب کنید که خسارت اقتصادی مناطق آلوده به میان چقدر است؟ اصلاً جواب این سوال امکان پذیر نیست. درست است آمارهایی وجوددارد که چه مقدار از این زمین‌ها آلوده به میان است، اما برای اینکه بتوانیم تخمینی اقتصادی بدheim باید بدانیم که چه چیزی در این زمین‌ها کشت می‌شود. مثلاً گندم است، یونجه است، چغندر قند، مرغ و یا جاده و غیره است؟ و چه نوع کاربری دارد. اما ما این آمارها را در اختیار نداریم، باید نمونه گیری کنیم. تشکل‌های مدنی و محققان مالزومی ندارد که ادعای بررسی ایران، غرب کشور و یا استانی را داشته باشند بلکه اگر تشکلی با محققی باید و یک روستا را که آلوده به میان است مورد مطالعه و نمونه گیری قرار دهد و بررسی کند که مساحت این روستا چقدر است و چه مقدار از مساحت این روستا آلوده به میان است؟ چه محصولاتی در این روستا کشت می‌شود؟ میزان تلفات انسانی و حیوانی و تعداد نفرات زخمی چقدر بوده است و در طول ۱۰ سال اخیر چه تلفاتی داده است. اگر ما توانستیم این مطالعات را جزیی و کامل در ۱۰ روستای مختلف بررسی نماییم، می‌توانیم دقیق و علمی تر با این قضیه بر خورد کنیم. و این مطالعات می‌تواند مبنای اساسی برای مطالعات بیشتر و بزرگتر باشد. اما متأسفانه ما این آمارها را نداریم.

چیا؛ از اینکه وقت خود را در اختیار ما گذاشید صمیمانه سپاسگزاریم.

من از شما تشکر می‌کنم. موفق باشید.

تاثیرات لایه ازن بر محیط زیست

عبدالله رستمی

لایه ازن پدیده مفیدی است که زمین را در برآورده شروع به نازک شدن کرده است. بطوری که در سال ۱۹۸۵ سوراخ ایجاد شده در لایه ازن قابل مشاهده یودیکی از مهمترین عوامل تخریب لایه ازن است. این انتقام از گاز کلروفلوزور کربن (CFC) است. از عوامل دیگر میتوان به نقش

امن را می‌خواهد. چون حجم سرمایه گذاری بسیار بالا است باید این تضمین وجود داشته باشد. اما در مناطق ما این سرمایه گذاری در مورد توریسم و کشاورزی صورت نگرفته است. ما چه موقعی توریسم را به پروره ای آنقدر بزرگ در ایران تبدیل کرده ایم؟

کدام سرمایه گذاری بزرگی بر روی کشاورزی انجام داده ایم؟ در مناطق ما اکثر آنهایی که قربانی می‌هستند، یا چوبانند یا کشاورز اینی که به زمین‌های خود می‌روند. از نظر هیچ کس این امر، آن اهمیتی را که آن پروره‌های سرمایه گذاری عظیم دارند ندارد. از همین رو اگر ما بخواهیم به عنوان جامعه‌ی مدنی کمکی کرده باشیم، باید این مسئله را در ذهن مقامات مسئول انجام داده ایم. این کاری که امروز در اینجا انجام می‌شود (اشارة به برگزاری همایش من و مین)، کار بسیار مفیدی است. این کار به مردم و مقامات مسئول آگاهی می‌دهد، کما این که خوشبختانه تعدادی از نمایندگان و مقامات مسئول در اینجا حضور داشتند. گذشته از این ما کار علمی کارشناسی در منطقه انجام نداده ایم، بهتر است که این نهادهای مدنی، این N.G.O ها، بخشی از سعی خود را به این کار اختصاص می‌دهند مثلاً دانشجویی که در دانشگاه تحقیق می‌کند یا پایان نامه می‌نویسد، باید بر روی تاثیرات منفی می‌بنند و اقتصاد کردستان کار کند. اقدامات مقدماتی کوچکی هم که در مورد خطرات اقتصادی مین انجام شده بر مفروضات منکی است.

چیا- آیا آمار رسمی در مورد مقدار مساحت زمین‌های آلوده به مین در ایران وجود دارد؟

آمارهای زیادی وجوددارد، اما متأسفانه این آمارها با هم دیگر مغایرت دارد. آماری می‌گوید در ایران ۵ میلیون هکتار زمین به مین آلوده است، یکی دیگر می‌گوید ۴ میلیون هکتار و دیگری می‌گوید ۳ میلیون هکتار در حالی که آمارهای رسمی کمتر از یک میلیون هکتار را اعلام می‌کنند. اگر قرار بر تخمین زدن باشد، چگونه باید از یک تا پنج میلیون این تخمین در نوسان باشد، برای مقاعده کردن فرد یا ارگانی باید حداقل ۱۰٪ اختلاف وجود داشته باشد نه ۲۰۰ تا ۲۰۰٪. این طوری کسی مقاعده نمی‌شود.

چیا- آیا ناکنون کاری تحقیقی در این باره انجام گرفته؟

یا خود جنبه‌ای تحقیقی در این رابطه انجام داده اید که اگر مثلاً این مقدار هکتار از زمین پاکسازی شود به این میزان از نظر اقتصادی سود آور است؟

این امر دو جنبه دارد یکی جنبه‌ی خسارات انسانی است، که بنده در این مورد تحقیقاتی انجام داده ام. اما

شود. تحقیقات به عمل آمده حکایت از آن دارد که سوراخ به وجود آمده بر روی قطب جنوب بر روی فتوپلاتکتون ها را تا ۱۲ درصد کاهش می دهد همچنین ۱۶ درصد کاهش در غلظت ازن می تواند منجر به ۵ درصد در تولید بیو ماس اولیه و ۶-۹ درصد کاهش در موجودی ماهی ها شود.

۳- تأثیر بر حلقه زنجیره غذایی : نخستین حلقه زنجیره غذایی فتوپلاتکتون ها هستند با از بین رفتن آنها کل از فتوپلاتکتونها و ماهیها از زئو پلاتکتون ها و پرندگان از ماهیها و انسان از ماهیها و پرندگان استفاده می کند بنا بر این بدیهی است که اشعه ماوراء بنتش در از بین رفتن فتوپلتکتونها و در نتیجه زنجیره غذایی اختلال ایجاد می کند بطوريکه ۱۰۳ درصد افزایش در میزان ورود پرتوها قادر است پلانکتونها که اساسی ترین و بنیادی ترین موجودات زنده هستند را منظر نمایند.

۴- تأثیر بر اکو سیستم خشکی : افزایش تشعشع ماوراء بنتش با پایین آمدن میزان فعالیت فتوستنتزی و کاهش رشد و نمو گیاهان سبز مرتبط می باشد بنابر این تأثیر وارد آمده بر گیاهان زراعی قابل ملاحظه است. همچنین محصولات کشاورزی همچون برنج و گندم و سویا سبب زمینی و... با کاهش بازده کیفیت و مقدار روپرو خواهد شد به طوریکه بازده محصولات کشاورزی بیش از ۲۵ درصد در تولید کاهش خواهد یافت.

راههای جلو گیری از تخریب لایه ازن :

- اجرای برنامه های سرمایه گذاری برای تبدیل آن دسته از صنایع تولید و عرضه کننده خدماتی که از CFC استفاده می کنند. - جایگزینی گازهای توسط مواد دیگر. - تدوین قوانین و مقررات لازم برای حذف گازهای مخرب لایه ازن. - ایجاد آگاهی پیرامون محدودیت های کاربرد CFC، تولید کالا و برنامه های حذف تدریجی خبر رسانی و راهنمایی کاربران برای حذف CFC. - عدم تولید یا حذف مصرف کنندگان CFC یا محصولات حاوی CFC.

بحث و نتیجه گیری :

لایه ازن نقش بسیار زیادی در سلامت محیط زیست ایفا می کند. در صورت تخریب خسارات جبران نا پذیری به محیط زیست وارد می شود. وسلامتی کلیه موجودات زنده به خطر می افتاد بنابراین باید از انهدام تدریجی لایه ازن که لایه محافظ زمین است جلو گیری کرد.

می گذارد. البته باید افزود که تولید ازن به اشعه ماوراء بنتش بستگی دارد و چون در قطبین این اشعه کمتر است تولید ازن کمتر خواهد بود و هم چنین به علت انتقامات و سرمای سیار زیاد طوری است که ضخامت ازن در قطبین چند سانتی متر است.

بزرگترین و شدید ترین سوراخ ازن در سال ۱۹۹۴ رخ داد و در اکتبر ۱۹۹۳ ازن موجود در ۲۰-۲۱ کیلو متری زمین به کلی تا پایید شد. هم چنین دانشمندان دانشگاه آلا بالا ما تشخیص داده اند که از سال ۱۹۹۷ تخریب ازن موجود در ۴۵ کیلو متری زمین کم شده است. شایان ذکر است که اگر به همین صورت استفاده از گازهای مخرب لایه ازن ادامه باید در سالهای آینده نه تنها بخ های قطب جنوب به آب تبدیل می شود بلکه خطر پارگی در قطب شمال نیز سیار جدی خواهد بود.

خسارات ناشی از تخریب لایه ازن :

۱- تأثیر بر سلامت انسان : نقش تشعشعات اضافی در آفات سوختگی و سرطان پوست می باشد. اشعه ماوراء بنتش توسط DNA جذب می شود و این امر باعث می شود که کنترل سرطان پوستی مشکل و حتی غیر ممکن شود. تحقیقات نیز نشان داده است که یک درصد کاهش ازن موجب ۱-۲ درصد اشعه ماوراء بنتش و ۴-۶ درصد افزایش در بروز سرطان های پوست می شود. همچنین اشعه ماوراء بنتش می تواند موجب تخریب سیستم ایمنی انسان گردیده، بروز بیماری های واگیر را افزایش داده و از میزان تأثیر برنامه های واکسیناسیون بکاهد. از دیگر اثرات اشعه ماوراء بنتش که بر روی انسان می گذارد، افزایش بیماری های چشمی آب مروارید می باشد. به طوریکه یک درصد کاهش ازن باعث افزایش ۱۰۰۰۰ مورد موج کوتاه می باشد) و ساطع شده از سطح زمین (به صورت تشعشعات با طول موج کوتاه) را به دام می اندازند و در نتیجه مقدار کل تشعشعاتی که به زمین می رسد افزایش یافته به دنبال آن متوسط درجه حرارت سطح زمین بالا می رود. استفاده از اصطلاح گلخانه ای بدین خاطر است که در اتمسفر گازهای گلخانه ای از این بین بیماریها در سطح جهان می شود.

۲- تأثیر بر اکو سیستم آبی : شاید اثرات بالقوه افزایش تشعشع ماوراء بنتش بر اکو سیستم به مراتب فزونتر از تأثیر بر سلامتی انسان باشد. بسیاری از این اثرات از طریق تغیرات رفتاری از قبیل افزایش حفاظت فردی در برابر اشعه آفتاب قابل اجتناب هستند. یکی از آثار عمده افزایش تشعشع بر حیات جلگه های تک سلولی یعنی فتوپلاتکتون است که حدود نیمی از بیوماس دنیا را در هر سال تولید نموده و بخش اعظمی از CO₂ موجود در جهان را در اقیانوسها تهییت می کنند. اشعه ماوراء بنتش از طریق دخالت در فرآیند فتوسنتز، آنها را تحت تأثیر قرار داده و همچنین موجب آسیب رسیدن به DNA و در نتیجه رشد و تولید مثل آنها می

کلر و فلوروکربن ها (CFC) گازهایی پایدار، غیر قابل اشتعال، غیر سمی و غیر مخرب می باشند بنابراین موارد استفاده متعدد و فراوانی دارند. موارد استفاده آنها در منجمد سازی، نیرو محركه برای تولید ذرات ریز، ساخت اسفنجها (ابر)، حلالها... و می باشد. CFC ها قادرند ثبات شیمیایی خود را حفظ کنند. علاوه بر این، این گازها به سمت بخش های بالای اتمسفر جایی که اشعه های خورشیدی آنها را تجزیه می کند حرکت می نمایند. در طی این فرآیند مقادیر زیادی کلرین آزاد می شود کلرین با ایجاد یک واکنش زنجیره ای قادر است مولکولهای ازن را سریعاً از بین برد. به طوریکه با آزادی هر اتم کلر، قبل از رسیدن به زمین ۱۰۰۰۰ مولکول ازن از بین می رود. به علاوه ثبات گازهای CFC این امکان را می دهد که در اتمسفر باقی مانده و تا مدت های پس از رها شدن آنها به تخریب لایه ازن ادامه دهند.

نقش گازهای گلخانه ای در تخریب ازن :

برخی گازهای موجود در اتمسفر زمین شامل بخار آب، دی اکسید کربن (CO₂)، کلروفلوروکربن (CFC) متان (CH₄) و اکسید نیتروژن (N₂O)، اشعه مادون قرمز (یعنی اشعه با طول موج بلند) را جذب و به مثابه لایه ای عمل می نمایند و حرارت خورشیدی جذب شده و سطح اتمسفر (این تشعشعات به صورت امواج مریبی با طول موج کوتاه می باشد) و ساطع شده از سطح زمین (به صورت تشعشعات با طول موج کوتاه) را به دام می اندازند و در نتیجه مقدار کل تشعشعاتی که به زمین می رسد افزایش یافته به دنبال آن متوسط درجه حرارت سطح زمین بالا می رود. استفاده از اصطلاح گلخانه ای بدین خاطر است که در اتمسفر گازهای گلخانه ای نسبت به نور مریبی خورشید به صورت جسم شفاف و نسبت به تشعشعات ما دون قرمز ساطع شده از سطح زمین به مثابه جسم نسبتاً کدر عمل می کند. بنابر این گلخانه برای حفظ تشعشعات خورشیدی از ساختار بسیار کار آمدی بر خوردار است. منابع تولید کننده گازهای گلخانه ای عبارتند از: کلیه می مواد آلوده کننده ای که از منابع آلوده کننده نظیر: صنایع و کارخانجات، وسائل نقلیه می موتوری، منابع گرمایش خانگی، آتش سوزی ها، سوزاندن زیاله ها و غیره در فضای پراکنده می شود و هوای سطح زمین جمع شده اشعه خورشید را جذب می کنند. در نتیجه هوای سطح زمین گرم می شود و اثرات محیطی بسیار بدی به جای

آثار مندرج در ویژه نامه چا لزوماً نظر گردانند گان نمی باشد.

چا در اصلاح، ویرایش و تلمیخ مطالب آزاد است.

مطلوب ارسالی بازگردانده نمی شود.

مطلوب خود را به صورت تایپ شده و بر روی CD ارسال نمایید.

اصل مقالات ترجمه شده همراه با مقاله ارسال شود.

آدرس: مریوان. جنب میدان میوه و تره بار شهسواری تلفنکس: ۰۸۷۵۳۲۵۰۹۷۲

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: انجمن سبز چا

شورای سردبیری: ایرج قادری، سیوان بهمنی، عرفان حسینی،

نصرین فرشادی، بیان نیک بین

اسدی، سحر سلامی

تایپ: حدیثه حسینی

کاریکاتوریست: طالب حبیبی

لوگو و صفحه آرا: محمد غرب فیضی

پیام مردم

گاره زیوی قدمان

خملفه نهمامی کور پیره دارم
زام زدهه تیغی دهس روزگارم

سمخلهه و سهرما و یهفه و گریوه
ههزاران ساله که وان به گریوه

له برگ و بالام کاریگه نهیون
پهله و پقی با پیر بق من سنهنگه بیون

سا به هم نحوال هاتمه نهم دهوده
به هیوام بیم به داری گهوره

جوان و برازووه و سهر سهوز بنوئنم
تبه لمهه گهلا سروشت بنوئنم

فرمیشی سینیهرم رایخه چیمهان بی
پهله و پقیم پرچی بوکی دیمهه بی

سمهرهه میوهه نهورهس و خام بی
هممومی به بهلاش به مهزره و تام بی

به لام بهو شهرته نهدهن نازارم
بیگم بهو برقره که پیره دار بیم

"فاتحه تینوو"

نقش روستاییان در حفظ محیط زیست

هه تاو بیگلر

شهر وندان گرامی، از این پس جهت تسهیل در ارتباط با
ستون پیام مردم، می توانید از طریق ارسال پیام کوتاه به
شماره تلفن ۰۹۳۶۶۴۵۹۱۰۵ با ما تماس حاصل نمایید.

۱- از همشهربان محترم خواهشمندم با توجه به شروع
فصل سرما در مصرف گاز صرفه جویی نمایند تا با
افت فشار و قطع گاز روپر و نشویم.

آرام سجادی

۲- از راهنمای رانندگی خواهشمندیم نسبت به
وضعیت پارک ماشین ها در خیابان (دینار فروشی
ها) و بنگاه های معاملاتی ماشین رسیدگی کند و از
ترافیک شدید این قسمت جلوگیری کند.

دهدار

۳- از اداره برق خواهستار رسیدگی به وضعیت برق
خانه های شهر ک نوبهار که به صورت غیر مجاز
قابل کشی شده اند، هستم تا از تلفات انسانی
جلوگیری شود و مصرف برق بالا نزود.

اسدی

۴- چرا همه شهرها، شهر بازی دارند اما شهر ما، شهر
بازی ندارد.

چنور قادری (۱۰ ساله)

حضور انسان در محیط همواره با دخالت های او در آن واثرات

محیط بر زندگی او بوده است که گویای رابطه ای متقابل بین

محیط و انسان است: حفظ و تخریب محیط زیست چه در شهر،
توسط شهر وندان و چه در روستا، توسط روستاییان می تواند انجام

گیرد. شهرستان مریوان دارای تعداد زیادی روستای کوچک

و بزرگ در اطراف خود است که با توجه به استعداد های روستا

در ایجاد طبیعتی زیبا و بیز شناخت عوامل تخریب و تلاش برای از

بین بردن این عوامل توسط روستاییان تأثیر مستقیم و محسوسی در

حفظ محیط زیست مریوان خواهد داشت. تأثیرات منفی

روستاییان بر محیط زیست را می توان در ۵ بخش مورد توجه قرار

داد:

۱- تغییر کاربری زمین: در بعضی از روستاهای بزرگ به دلیل

رشد جمعیت هر روز شاهد از بین رفتان زمین های کشاورزی و

باسیع به منظور ساخت خانه و احداث کارگاه، مرغداری،

گاوداری و... هستیم. در برخی از روستاهای به دلیل خشکسالی و نا

شاید به ظاهر انجام این کارها هزینه بردار به نظر آیند اما اگر

امروز این هزینه ها صرف نشود، در آینده ای نه چندان دور

هزینه های بسیار بیشتری را باید پردازیم و این رابه یاد داشته

باشیم که دیگران کاشتند و ما خوردیم، ما نیز بکاریم تا

دیگران بخورند.